

Mačke in zdrava prehrana

Zavod Mačja hiša

Ste v trgovini za male živali ali v supermarketu kdaj stali pred polnimi policami mačje hrane in niste vedeli katero izbrati? Na izbiro je veliko vrst hrane, če pa k temu prištejemo še različne znamke in linije, je odločitev lahko resnično težavna. Kako torej vedeti katero hrano izbrati za vašo mačko?

URAVNOTEŽENA DIETA

Kot ljudje, tudi mačke potrebujejo uravnoteženo dieto, ki vsebuje pravo količino hranil. Najbolje se je držati priznanih blagovnih znamk, ki jih lahko kupite v specializiranih trgovinah za male živali. Tako boste vaši mački zagotovili vse, kar potrebuje, da ostane zdrava.

Hrana za mačke je lahko popolna ali dopolnilna:

- popolna hrana mački nudi vsa potrebna hranila v pravilnem razmerju, zato druge hrane ni potrebno dodajati,
- dopolnilno hrano je potrebno dodajati drugi hrani, da se zagotovi popolno ravnovesje hranil.

Ne glede na to katero hrano izberete, mora mačka vedno imeti na voljo svežo vodo.

Ni potrebno, da mački ponujate izključno doma pripravljeno hrano ali k hrani dodajate vitaminske dodatke, razen v primeru, da vam to priporoči veterinar zaradi zdravstvenih razlogov. Zelo težko je namreč doseči pravilno razmerje beljakovin, vitaminov in mineralov, ki vaši mački omogoča zdravo življenje.

Če ste mačko posvojili, je priporočljivo, da jo še nekaj časa hranite s hrano, na katero je navajena, saj lahko nenadna sprememba povzroči težave, kot je na primer driska. Če želite spremeniti prehrano vaše mačke, to storite počasi, tako da novo hrano postopoma dodajate v obdobju treh do petih dni.

Ne pozabite, vaša mačka...

- je mesojed in potrebuje aminokisline, kot je taurin, ki jih lahko najdemo samo v mesu. Mačka ne more biti vegetarijanec,
- ne sme biti hranjena s pasjo hrano, saj mačke potrebujejo večje količine beljakovin kot psi.

MOKRA ALI SUHA HRANA?

Mačko lahko hranite s suho ali mokro hrano ali kombinacijo obeh. Suha hrana je najboljša, saj poskrbi za zdravje zob, hkrati pa zadovolji dnevne potrebe po hranilih v pravilnem razmerju.

Mokra hrana

Mokra hrana je običajno na voljo v pločevinkah ali vrečkah. Je mehka in na voljo v mnogih okusih in različicah. Nekateri proizvajalci pa jo ponujajo v juhi, želatini, v obliki paštet ipd. Suhi hrani jo je priporočeno dodajati predvsem pri mačkah, ki ne pijejo dovolj tekočine.

Suha hrana

Suha hrana je za lastnike najbolj praktična, saj je lahko mačkam na voljo cel dan, brez da bi se pokvarila, hkrati pa grizljanje briketov pozitivno vpliva na zobe in dlesni. Veterinar lahko odsvetuje hranjenje s suho hrano v primeru, da ima vaša mačka težave z ledvicami, sečne kamne ipd.

KOMERCIALNA ALI SPECIALIZIRANA HRANA?

Pri nakupu mačje hrane večina žal še vedno raje izbere nižjo ceno. Hrana, ki jo lahko kupite v živilskih prodajalnah, supermarketih, drogerijah itd. je občutno cenejša od tiste v specializiranih trgovinah, vendar žal na račun kakovosti. Suha hrana v prosti (masovni) prodaji ima majhno vsebnost mesa (5% ali celo manj), ki je ključno za zdravo prehrano mačke, in praviloma vsebuje več stranskih mesnih produktov kot dejanskega mesa. Mnogokrat vsebuje tudi veliko žit, ki dajejo občutek sitosti in zapolnijo potrebo po kalorijah.

Suha hrana za mačke, ki jo lahko kupite v specializiranih trgovinah za male živali pa vsebuje več mesa in manj žit, le-te pa so običajno tudi kvalitetnejše in bolj hranilne (npr. oves, riž). Kljub temu, da je specializirana hrana običajno kakovostnejša, svetujemo, da pred vsakim nakupom nove, nepoznane hrane oziroma znamke preverite sestavo.

KOLIKO HRANE?

Količina hrane je odvisna od tipa hrane, velikosti (in teže), starosti ter stopnje aktivnosti vaše mačke. Ob pričetku hranjenja upoštevajte navodila na embalaži,

nato pa redno spremljajte težo mačke in, če je potrebno, količino hrane primerno prilagodite.

Debelost

Pomembno je, da spremljate težo mačke in poskrbite, da ni preveč hranjena, ter da ima možnost za zadostno gibanje. Debele mačke imajo večjo možnost, da se jim razvije s težo povezana bolezen, kot je na primer diabetes.

Ker je gibanje pomemben dejavnik pri uravnavanju teže, je notranjim mačkam potrebno zagotoviti vsakodnevno gibanje (plezalna drevesa, različne igrače, ki spodbujajo gibanje). Če vas skrbi teža vaše mačke, se lahko obrnete na veterinarja, nikoli pa mački hitro ne zmanjšajte količine hrane, saj lahko to vodi do resnih težav z jetri.

Priboljški

Mačke so priboljškov vedno zelo vesele, vendar je potrebna zmernost, da se mačka ne prične rediti. Veliko priboljškov nižjega cenovnega razreda vsebuje tudi snovi, ki so za vašega ljubljence lahko škodljive, na primer sol, zato je pri takih produktih pazljivost še posebej pomembna.

Vsekakor je najbolje, da se držite pravih mačjih priboljškov kot ostankov človeške hrane ali surovega mesa (preko katerega se mačka lahko okuži s toksoplazmozo), lahko pa ji ponudite malo svežega kuhanega piščanca ali ribe. Če mački kot priboljšek dajete jetrca, tega ne počnite več kot 1-krat tedensko, saj lahko zaradi visoke vsebnosti vitamina A povzročijo resno bolezen. Priporočamo, da priboljške omejite na nekajkrat tedensko in raje kot za kvantiteto poskrbite za kvaliteto.

Pitje

Poskrbite, da bo mačka vedno imela na voljo pitno vodo in ne pozabite:

- mačke, ki jedo izključno suho hrano, popijejo več vode,
- če se pitne navade vaše mačke spremenijo, torej, če naenkrat mačka pije več ali manj kot prej, lahko to pomeni zdravstvene težave in jo je potrebno peljati k veterinarju,
- mački ne dajajte za piti kravjega mleka, saj ga večina ne prenaša in lahko pitje vodi do slabosti in/ali driske.

ZAKAJ MOJA MAČKA NE JÉ?

Nekatere mačke so preprosto bolj izbirčne kot druge, lahko pa nehajo jesti tudi zaradi stresa ali bolezni. Če vaša mačka preneha jesti poskusite:

- ponuditi različno mokro in suho hrano ob različnih časih, vendar to storite počasi in postopoma,
- mački ponuditi mokro hrano na sobni temperaturi, raje kot naravnost iz hladilnika – na splošno je mačkam to bolj všeč,
- izbirčni mački ponuditi pogreto mokro hrano, da se ojača njena aroma, vendar pazite, da ne bo prevroča!

Čas, da obiščete veterinarja...

Bodite pozorni na spremembe v prehranjevalnih in pitnih navadah vaše mačke, saj lahko le-te kažejo na težave z zdravjem. Mačko obvezno peljite k veterinarju, če:

- naenkrat preneha jesti,
- ni jedla 48 ur,
- naenkrat postane požrešna,
- prične piti očitno več kot prej,
- nenadoma nepojasnjeno shujša.

POSEBNE DIETE IN PREHRANA V RAZLIČNIH STAROSTNIH OBDOBJIH

Mačje prehranske potrebe se spreminjajo glede na njihova leta in zdravje, zato je na voljo več specifičnih vrst:

- *kitten* – za mlade mačke,
- *senior* – za mačke, starejše od 7. let,
- *indoor* – za notranje mačke,
- *sensitive* – za mačke z občutljivo prebavo ali alergijami,
- *low-calorie* (ali *light*) – nizko kalorična hrana za pretežke mačke.

Posebno dietno hrano lahko predpiše veterinar v primeru zdravstvenih težav, kot so težave z ledvicami ali sklepi. Veterinarske diete so običajno na voljo le pri veterinarju in jih je potrebno uporabljati v skladu z navodili. Bodite pozorni, da bo hrano jedla le mačka, kateri je bila predpisana.

Breje in doječe mačke

Breje in doječe mačke potrebujejo enako visoko beljakovinsko hrano kot mladički (*"kitten"*). Breja mačka naj ima neomejen dostop do hrane in sveže pitne vode. V času brejosti bo najverjetneje pojedla nekoliko več kot običajno, ko bo dojila mladičke, pa bo zaradi proizvodnje mleka lahko pojedla celo dva ali trikrat toliko kot običajno.

Mačji mladički

Zdrava mačja mama bi morala biti sposobna mladičke hraniti do šestih oz. osmih tednov. Pri približno štirih tednih lahko pričnete z odvajanjem od maminega mleka z dodajanjem dobro pretlačene hrane za mlade muce. Če ima mama veliko leglo, ne more hraniti svojih mladičev ali so mladički brez mamice, jim je potrebno dodajati nadomestek mleka ali jih popolnoma hraniti z nadomestkom.

Mladički imajo majhne trebuščke ter veliko porabo energije in jih je potrebno hraniti pogosteje, z majhno količino hrane. Idealno je 4-krat dnevno do 12. tedna in 3-krat dnevno dokler niso stari šest mesecev. Ko zrasedo, jim lahko ponudite kolikor hrane želijo, dokler niso stari eno leto.

Odrasle mačke

Mačja hrana označena kot *"adult"* (za odrasle mačke) je primerna za mačke med prvim in sedmim ali osmim letom starosti. Odraslo mačko hranite enkrat ali dvakrat dnevno.

Seniorji

Mačja hrana označena kot *"senior"* je namenjena mačkam po sedmem oz. osmem letu. Na tržišču je veliko hran, ki so namenjene starejšim mačkam in zadovoljujejo različne dietne potrebe, kot na primer nižjo vsebnost beljakovin.

Preberite še:

Razmišljate o posvojitvi mačke?

Mačke in otroci

Sterilizacija & kastracija

Vse članke najdete na: www.macjahisa.si/izobrazevanje.php

ZAVOD MAČJA HIŠA

Groharjeva ulica 8, 3000 Celje

TRR: SI56 2510 0972 4737 195, odprt pri Probanki d.d.

Matična številka: 3636569000

Davčna številka: 65283503

GSM: 040 326 877

E-mail: info@macjahisa.si | **Splet:** www.macjahisa.si

SUPER ČOMBE

Bernekerjeva ulica 43, 1000 Ljubljana

Delovni čas

PON-PET: 8.00-20.00 | SOB: 8.00-13.00

Spletna trgovina: www.supercombe.si

E-mail: supercombe@macjahisa.si